

Undervisningen, mål, midler og særlige kendetegn

Et spor og overbygning på vej på Østerbro Lilleskole

Østerbro Lilleskole er en et-sporet skole, som i perioden 1970 til 1989 har været en skole til og med 6. klasse. Fra 1989 tilføjede man et 7. klassetrin.

I maj 2015 besluttede skolen at udvide med 8. og 9. klasse, således at skolen fra august 2017 tilbyder 0. til 9. klasse. Fra august 2016 udvider skolen med 8. klasse, og fra august 2017 med 9. klasse.

Østerbro Lilleskole er kendt som det lille trygge alternativ til de andre større skoler i København.

Tilrettelæggelse af undervisningen

Skoleåret på Østerbro Lilleskole planlægges i en vekselvirkning mellem traditionel klasseundervisning og undervisning på tværs af fag og klasser. En praktisk-musisk undervisning og projektarbejdsformen vægtes, lige som udvikling af elevernes personlige og sociale kompetencer prioriteres. Planlægningen af skoleåret foregår på personalets fælles planlægningsdage, der starter i foråret med evaluering af udvalgte områder fra det igangværende skoleår, samt på faste ugentlige personalemøder, hvor lærere og pædagoger igennem hele året arbejder tæt sammen.

Følger Fælles Mål og evalueres årligt

- Østerbro Lilleskole følger Fælles Mål, som er udarbejdet af Undervisningsministeriet, indenfor alle fag. Fælles Mål præciserer hvilken viden og hvilke faglige færdigheder eleverne skal arbejde med og tilegne sig på de enkelte klassetrin og aldersniveauer, herunder indholdet i børnehaveklassen.

Læs mere på undervisningsministeriets hjemmeside:

<https://www.uvm.dk/Uddannelser/Frie-grundskoler/Maal-og-planer>

Samt "Bekendtgørelse om formål, kompetencemål og færdigheds- og vidensmål for folkeskolens fag og emner (Fælles Mål)" her:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164145>

Særligt vedrørende børnehaveklassen:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164142>

- Skolen afslutter med folkeskolens afgangsprøve i den kommende overbygning. Første gang i maj/juni 2018.
- Skolen har en forældrevalgt ekstern certificeret tilsynsførende. Se tilsynsrapporter/erklæringer på hjemmesiden.
- Skolen evaluerer sin samlede undervisning og udarbejder planer for opfølgninger. Se evaluering på hjemmesiden.

Særlige kendetegn for undervisningen på Østerbro Lilleskole

- Praktisk-musiske læringsformer
- Projektorienteret undervisning
- Sammenlæsning af fag
- Holddeling på tværs af klasser
- Team-og projektuger
- Lejrskoler
- Tidlig sprogstart
- Morgensang
- Rytmik
- Svømning
- Fokus på udvikling af elevernes sociale- og personlige kompetencer
- Integration imellem skole og fritid: det hele barn – hele dagen

Østerbro lilleskoles særlige fagkombinationer

- **Kulturfag:** Østerbro Lilleskole sammenlæser fagene historie og kristendom/religion og kalder dette sammenlæste fag ”kulturfag”, et fag alle elever fra 1. – 7. kl. møder på skemaet. Fra 3. klasse indeholder kulturfag desuden filosofi/ livsoplysning, samt kultur-geografi.
- **Naturfag:** Skolen betegner fra 1. til 6. klasse natur/teknologi som ”Naturfag”. I 7. klasse samlæses biologi og geografi i ”Naturfag”.
- **Praktisk-Musisk:** På Østerbro Lilleskole har alle elever fra bh. kl. - 5. kl. faget vi kalder ”praktisk-musisk”: Faget er en samlæsning af fagene billedkunst, madkundskab, musik og bevægelse. I 4. og 5. kl. indeholder faget ligeledes ”håndværk og design”.
- **Innovation og håndværk:** 6. og 7. kl. har faget ”håndværk og design”, hvor vi samlæser fagene: Madkundskab og håndværk og design.
- **Musik og morgensang:** På skolen samles alle elever fire dage om ugen til morgensang i ca. 20 - 25 min. Vi synger og spiller meget til morgensang, og vi regner derfor også morgensangen med til musikundervisning. Dette med 1. lektion pr. uge for alle klassetrin. Der udover har alle klassetrin fra 1. -7. kl. 1 lektion musik om ugen.
- **Danskundervisning:** En dansklektion om ugen lægges ind under vores morgensang, idet vi her arbejder med fremlæggelser, formidling, demokrati og andre elementer fra danskundervisningen. Dette svarende til 1. lektion pr. uge pr klassetrin.
- **Rytmik:** Bh. kl. – 2. kl. har rytmik på skemaet, dette er betegnelsen for idræt. Idrætsundervisningen i indskolingen understøttes ligeledes igennem bevægelse i praktisk-musisk.

Ovenstående fagkombinationer indgå udover i det faste skema, også i team/projektuger/lejrskoler mv. gennem skoleåret.

Projektuger, fagdage og de timeløse fag

- I team/projektuger/lejrskoler arbejder skolen ud fra faglige og emneorienterede opgaver på hele dage eller uger, som også foregår på tværs af klasser og afdelinger, således at eleverne oplever tid til fordybelse og erfarer konkrete resultater. Vi har ca 7 teamuger/ projektuger/ lejrskoler om året for alle elever på hele skolen.
- Skolen har ligeledes for de større klassetrin fagdage, hvor de primært arbejder med og fordyber sig i sprogfag og naturfag. Disse fagdage sikrer at eleverne på trods af de mange omlagte team- og projektuger når omkring alle emner i disse fag.
- De obligatoriske (timeløse) fag: Færdselslære, ”Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab” samt ”Uddannelse og job” er primært klasselærer-/dansklæreropgaver, idet skolen tror på at et særligt godt kendskab til eleverne er en forudsætning for at disse fag lykkes godt.

Pejlemærker og temaer

Følgende pejlemærker og tværgående temaer er centrale for undervisningen og vores fællesskab på Østerbro lilleskole. Pejlemærkerne virker både som gennemgående opmærksomheder og samtidigt som konkrete emner, som vi bruger såvel i almindelig undervisning som i team-/projektuger, hvor hele skolen arbejder sammen:

- **Innovation** som pejlemærke udtrykker kreative arbejdsprocesser, hvor vi finder på noget nyt, som tager udgangspunkt i projektarbejdsformen, hvor eksperimenter er et vigtigt omdrejningspunkt.
- **Bæredygtighed** som pejlemærke udtrykker, at vi fastholder global og lokal ansvarlighed. Bæredygtighed skal give eleverne en stor social- og klimamæssig indsigt og ses ved ansvarlige handlinger, som hjælper vores verden.
- **Livsduelighed** som pejlemærke udtrykker, at vi viser og lærer eleverne, hvordan et godt fællesskab skabes og fastholdes. Eleverne lærer at anerkende og bevidst udvikle egne og andres ressourcer og potentialer.
- **Konkrete faglige færdigheder** som pejlemærke udtrykker, at eleverne lærer konkrete fag og færdigheder, så vi fortsat giver den enkelte et generelt højt fagligt niveau.

Fagligt niveau, differentiering og inklusion i klasserne

For at sikre elevernes faglige niveau, samt en konstruktiv og relevant dialog om elevernes faglige standpunkt og personlige forudsætninger testes alle elever årligt i læsning, stavning og matematik i klassen.

Det hjælper os med at få overblik over elevernes faglige kompetencer og er med til at danne rammen om en konkret og målsættende planlægning af undervisningen samt tilrettelæggelse af

individuelle, differentierede og inkluderende forløb. Testene foregår typisk i efteråret og resultaterne viser generelt en faglig spredning indenfor det normale.

Vi har årligt klassekonference, hvor klasselæreren gennemgår eleverne i sin klasse med skoleleder, skolepsykolog, læsevejleder og specialundervisningskoordinator. På klassekonferencen afklares det ligeledes, hvilke elever der har særlige behov for læseløft, specialundervisning, faglig eller pædagogisk og inkluderende støtteindsatser.

Der afholdes desuden lærer/elevsamtaler, hvor eleven på forhånd har evalueret trivsel og faglighed skriftligt. Evalueringen danner herefter udgangspunkt for mundtlig evaluering mellem elev og lærer.

På teammøder, personalemøder og på fælles planlægning evalueres elevernes udbytte af undervisningsforløb specifikt, og i forbindelse med årlige planlægningsfaser tilretter og forbedre vi forløbene fremadrettet.

Skolen har skolepædagoger, som i undervisningen varetager støtte- og inklusionsopgaver i forhold til den enkelte og til grupper af elever. I skoleåret 2015/2016 er der planlagt 10 til 15 lektioner om ugen i hver klasse i indskoling (0. til 2. klasse), en pulje på 12 til 16 lektioner pr. uge i mellemgruppen (3. til 5. klasse), samt to-lærer-undervisning i udvalgte lektioner i ældstegruppen (6. til 7. klasse), samt forsøg med frivillig lektiecafé for 6. til 7. klasse med 2 lektioner pr. uge.

For elever med særlige behov arbejder skolens lærere, pædagoger og specialundervisningsteam meget tæt sammen med PPRpsykolog, hvor vi blandt andet benytter os af muligheden for anonym sparring og afklaring vedrørende enkelte elevers særlige udfordringer. Vi afholder desuden jævnligt netværksmøder om enkelt elever som en del af dette samarbejde.

For elever med tegn på indlæringsvanskeligheder er vi særligt opmærksomme, og vi tester individuelt med henblik på at afklare elevens særlige udfordringer og behov, og på den baggrund tilrettelægger vi individuelle undervisnings- og inklusionsforløb. Vi tilbyder specialundervisning individuelt eller på små hold.

Skolens læsevejleder benytter ministeriets digitale ordblindetest.

At forberede eleverne til er et samfund med frihed og folkestyre via skolens værdier, indhold, morgensang, elevråd, mv.

Østerbro Lilleskole udspringer af en kritisk pædagogisk og samfundsmæssig tænkning, der stadig præger livet på skolen. Alle årgange har fx kulturfag, som primært er historie og kristendom/religion sammenlæst, men som også indeholder elementer fra geografi og samfundsfag. Kulturfag er i høj grad et samtalefag, hvor eleverne med deres viden og nysgerrighed selv er med til at præge temaerne i undervisningen, ligesom det, der rører sig i tiden i og i det omkringliggende samfund, præger undervisningen.

Skolen har morgensang 4 morgener om ugen, hvor alle elever mødes til samling. Samlingen, der altid styres af to til tre elever på skift fra alle klasser (også de yngste) starter med meddelelser, hvor

alle har mulighed for at ytre sig, derefter har klasser eller enkelte elever mulighed for at fremlægge eller vise noget, som de er optaget af eller har arbejdet med. Vi slutter altid af med en sang.

Skolen har en stærk tradition for, at elevrådet har reel indflydelse på aktiviteter, der foregår på skolen. Fx indflydelse på skolens fælles projektuger, planlægning af skolefest mv. Elevrådet har desuden også mulighed for at præsentere ønsker og holdninger for personalegruppen eller bestyrelsen på møder, som de for nylig gjorde da, de præsenterede ønsket om et nyt klatretårn på et bestyrelsesmøde. Udvalgte emner fra undervisningsmiljøplanen drøftes ligeledes med elevrådet.

Som en del af en stærk fællesskabskultur holdes der jævnligt klassemøder, pige- og drengemøder, møder mellem to klasser, hvor problemstillinger drøftes og søges løst igennem dialog, kompromisser og fælles målsætning. Af mere konkrete eksempler kan nævnes: Processen ”at stemme om noget” er noget eleverne præsenteres for løbende igennem deres skoletid, som da vi for nylig i forbindelse med at større projekt havde borgmestervalg, der fulgte principperne for valgkamp med kampagne, hemmelig afstemning, stemmeoptælling og så videre. Omkring dialog og mødet med det fremmede, kan f. eks nævnes at skolens mellemgruppe har et samarbejde omkring venskabsklasser med den Irakiske skole Al-Hikma Skolen.

Revideret jan 2016

JV/ JH//